

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 2.7.2008
COM(2008) 373 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

Έκθεση για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης για το 2007

{SEC(2008) 2048}

{SEC(2008) 2049}

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Έκθεση για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης για το 2007

1. Η παρούσα ανακοίνωση ανταποκρίνεται στην πρόσκληση του Συμβουλίου προς την Επιτροπή να υποβάλλει ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του προγράμματος και του σχεδίου δράσης της Χάγης¹. Ακολουθείται η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε και κατά την εκπόνηση της πρώτης (2005) ετήσιας έκθεσης².
2. Σκοπός της έκθεσης είναι η **παρακολούθηση της έκδοσης των μέτρων** που προβλέπονται στο πρόγραμμα της Χάγης τόσο σε **θεσμικό επίπεδο** (μέρος I και παράρτημα 1) όσο και κατά την υλοποίησή τους σε **εθνικό επίπεδο** (μέρος II και παράρτημα 2). Περιλαμβάνει το σχέδιο δράσης για τα ναρκωτικά, τη στρατηγική που διέπει τις εξωτερικές πτυχές του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς και το σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, που συμπληρώνουν το σχέδιο δράσης της Χάγης, σύμφωνα με το καθορισμένο χρονοδιάγραμμα.
3. Επανεξετάζονται συνεπώς όλα τα προταθέντα για το 2007 μέτρα, καθώς και τα μέτρα του 2005 που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί. Η ανακοίνωση παραπέμπει επίσης, κατά περίπτωση, σε ορισμένες συμπληρωματικές ενέργειες οι οποίες, αν και δεν προβλέπονταν στο σχέδιο δράσης, συμπλήρωσαν παρά ταύτα τις εργασίες που επιτελέστηκαν στους διάφορους τομείς δράσης του προγράμματος της Χάγης.

1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ 2007 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ

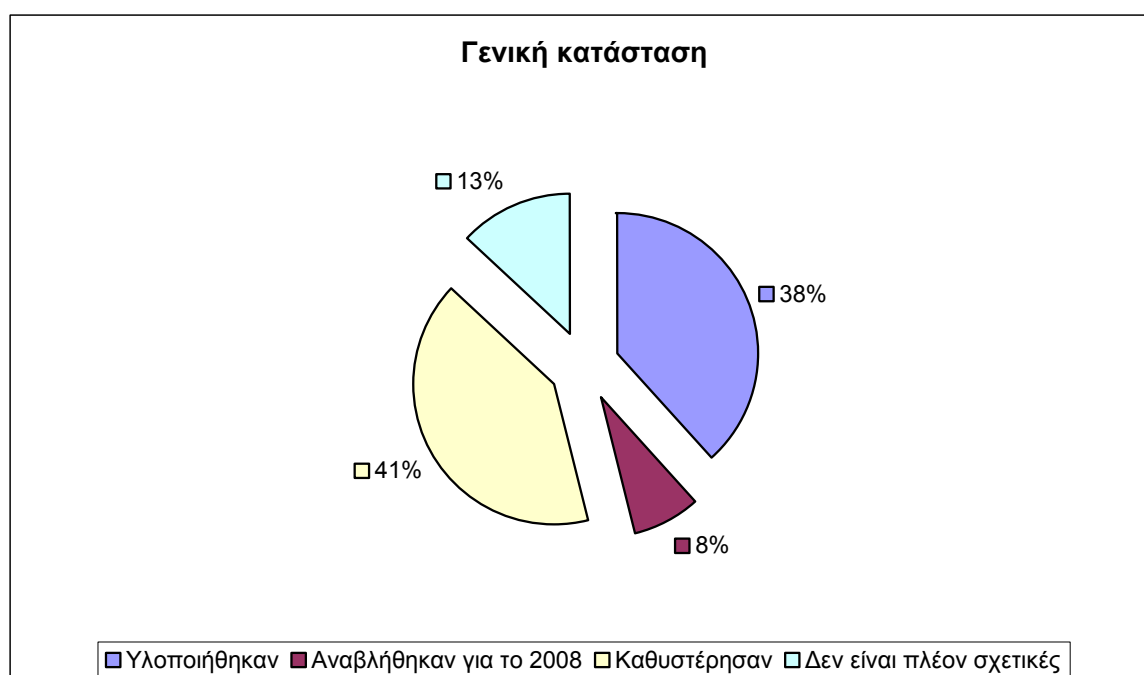
4. Η γενική συνολική εκτίμηση **μάλλον δεν κρίνεται ικανοποιητική**³. Πολλές ενέργειες που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης (βλ. ειδικότερα τα μέτρα στα τμήματα 1.3.3. και 1.4.2.) εγκαταλείφθηκαν ή καθυστέρησαν, είτε διότι καλύφθηκαν από τις εξελίξεις είτε διότι οι προτεραιότητες μετατοπίστηκαν σε άλλους τομείς. Χρειάστηκε, εξάλλου, να επανεκτιμηθεί το χρονοδιάγραμμα ορισμένων ενεργειών, για να συνεκτιμηθούν ενδεχόμενες εξελίξεις του θεσμικού πλαισίου.
5. Η έκθεση του 2007 φανερώνει **χαμηλότερο βαθμό υλοποίησης (υλοποίηση του 38% των μέτρων)** σε σχέση με το 2006 (υλοποίηση του 53%), ενώ αυξήθηκαν σημαντικά οι ενέργειες που καθυστέρησαν: 41% σε σύγκριση με 27% το 2006.

¹ Το Πρόγραμμα της Χάγης: ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EE C 53 της 3.3.2005, σ. 1) και Σχέδιο δράσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EE C 198 της 12.8.2005, σ. 1).

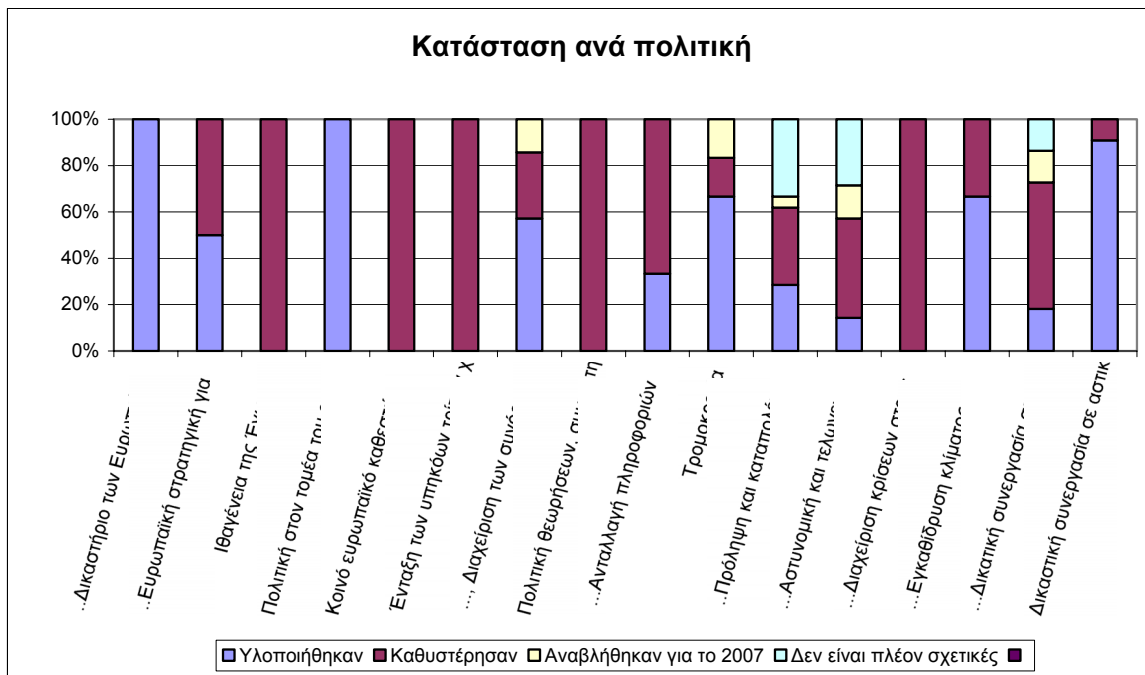
² COM(2006)333 τελικό.

³ Η αξιολόγηση του επιπέδου υλοποίησης αφορά τόσο την υποβολή προτάσεων και πρωτοβουλιών από την Επιτροπή όσο και την έγκρισή τους από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

6. **Στον πίνακα 1** εμφανίζεται η κατάσταση όσον αφορά τα θεσμικά μέτρα που προγραμματίζονται για το 2007 (ή ενέργειες που δεν υλοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη) ή εν εξελίξει ενέργειες⁴ του σχεδίου δράσης της Χάγης.
7. **Ικανοποιητικό επίπεδο υλοποίησης** σημειώθηκε κυρίως στους ακόλουθους τομείς: πολιτική στον τομέα της μετανάστευσης και των συνόρων, τρομοκρατία, εγκαθίδρυση κλίματος εμπιστοσύνης και αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, και δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις.
8. **Μη ικανοποιητικό επίπεδο υλοποίησης** παρατηρήθηκε στους ακόλουθους τομείς: πολιτική θεωρήσεων, ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές, πρόληψη και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, διαχείριση κρίσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.

⁴ Όπως και στις προηγούμενες εκθέσεις, οι τρέχουσες ενέργειες δεν έχουν συμπεριληφθεί στα γραφήματα. Παρά ταύτα, στοιχεία για τις ενέργειες αυτές υπάρχουν τόσο στα παραρτήματα όσο και στο κύριο μέρος της ανακοίνωσης.

1.1. Γενικές κατευθύνσεις

1.1.1. Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

9. Την 1^η Μαρτίου 2008, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ενέκρινε νέα διαδικασία που θα του επιτρέψει να **ασχολείται ταχύτερα** με πολύ επείγοντα προδικαστικά ερωτήματα. Η καινοτομία αυτή, η οποία ανέκυψε ως ανάγκη κατά τις συζητήσεις σχετικά με το πρόγραμμα της Χάγης, θα μειώσει τον χρόνο που διατίθεται για την ακρόαση υποθέσεων που άπτονται της ερμηνείας του τίτλου IV του τρίτου μέρους της συνθήκης ΕΚ ή του τίτλου IV της συνθήκης ΕΕ.

1.1.2. Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Ναρκωτικά

10. **Εν μέρει υλοποιήθηκαν οι ενέργειες** για το 2007 οι οποίες περιγράφονται στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά (2005-2008).
11. Στις 10 Δεκεμβρίου, εκδόθηκε ανακοίνωση σχετικά με την έκθεση 2007 για την κατάσταση προόδου της εφαρμογής του σχεδίου δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ναρκωτικά (2005-2008). Το 2008 θα υποβληθεί η τελική αξιολόγηση, καθώς και πρόταση νέου σχεδίου δράσης.
12. Ορισμένες καθυστερήσεις παρατηρήθηκαν στη δημοσίευση της έκθεσης για την εφαρμογή και λειτουργία της απόφασης-πλασιού για το λαθρεμπόριο ναρκωτικών που είχε προγραμματιστεί για το 2007. Η Επιτροπή θα την υποβάλει ως τον Μάιο του 2009 διότι κρίθηκε ότι η προσήλωση στο χρονοδιάγραμμα που ορίζει το άρθρο 9 παράγραφος 2 της απόφασης-πλασιού θα ευνοήσει την ορθή αξιολόγηση.

1.2. Ενίσχυση της ελευθερίας

1.2.1. Ιθαγένεια της Ένωσης

13. Στον τομέα αυτόν σημειώθηκε **κάποια πρόοδος**. Η Επιτροπή παρουσίασε, στις 5 Δεκεμβρίου 2007, ανακοίνωση για την αποτελεσματική προξενική προστασία σε τρίτες χώρες⁵, ως συνέχεια της Πράσινης Βίβλου του 2006. Ωστόσο, η προβλεπόμενη για το 2007 πρωτοβουλία των Ευρωπαίων πολιτών δεν κατέστη δυνατό να υποβληθεί διότι οι τρέχουσες συνθήκες δεν παρέχουν τη νομική βάση για τη θέσπιση των διατάξεων και των όρων που απαιτούνται για παρόμοια πρωτοβουλία.

1.2.2. Πολιτική στον τομέα του ασύλου, της μετανάστευσης και των συνόρων – Κοινή ανάλυση όλων των πτυχών του μεταναστευτικού φαινομένου

14. Οι εξελίξεις στον τομέα αυτόν υπήρξαν **ικανοποιητικές**. Η Επιτροπή υπέβαλε στις 10 Αυγούστου 2007 πρόταση για τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικτύου μετανάστευσης (ΕΔΜ) και, στη συνέχεια, στις 6 Δεκεμβρίου 2007, το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων συμφώνησε σε μια γενική προσέγγιση για την κατάρτιση σχεδίου απόφασης σχετικά με τη δημιουργία του ΕΔΜ. Η επίσημη έγκριση από το Συμβούλιο θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2008.

1.2.3. Κοινό ευρωπαϊκό καθεστώς ασύλου

15. Μπορεί να αναφερθεί κάποια πρόοδος όσον αφορά την περαιτέρω ανάπτυξη του κοινού ευρωπαϊκού καθεστώτος ασύλου, ωστόσο τα συνολικά **αποτελέσματα** στον τομέα είναι **αντιφατικά**.

16. Το 2007 πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση της μεταφοράς και εφαρμογής των νομικών πράξεων (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τη μετανάστευση) της πρώτης φάσης του κοινού ευρωπαϊκού καθεστώτος ασύλου. Εκθέσεις αξιολόγησης του συστήματος του Δουβλίνου και της οδηγίας σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής δημοσιεύτηκαν κυρίως το 2007. Τα τελικά αποτελέσματα θα αποτιμηθούν και θα δημοσιευτούν το 2008 στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την πολιτική στον τομέα του ασύλου (βλ. παρακάτω, παράγραφος 17).

17. Το 2007 δημοσιεύτηκε Πράσινη Βίβλος σχετικά με τη δεύτερη φάση του κοινού ευρωπαϊκού καθεστώτος ασύλου, ενώ τα αποτελέσματα ευρείας διαβούλευσης μετουσιώνονται σε σχέδιο πολιτικής στον τομέα του ασύλου το οποίο θα υποβληθεί το 2008. Εξάλλου, κατατέθηκε τροποποίηση της οδηγίας για τους επί μακρόν διαμένοντες⁶ ώστε το πεδίο εφαρμογής της να επεκταθεί και στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

18. Καθυστέρησαν οι μελέτες για την κοινή επεξεργασία των αιτήσεων χορήγησης ασύλου που προβλεπόταν αρχικά για το 2006.

⁵ Αποτελεσματική προξενική προστασία σε τρίτες χώρες: η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σχέδιο δράσης 2007-2009, COM(2007) 767 τελικό.

⁶ COM(2007)298 τελικό.

1.2.4. *Νόμιμη μετανάστευση*

19. Πέρα από την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της μεταφοράς και της υλοποίησης των οδηγιών της πρώτης φάσης σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση (βλ. παράγραφο 16 παραπάνω), **το 2007 δρομολογήθηκαν διάφορες πρωτοβουλίες** που δεν περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης, **ειδικότερα** ανακοίνωση για την κυκλική μετανάστευση και τις εταιρικές σχέσεις κινητικότητας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών⁷ και δύο σημαντικές νομοθετικές προτάσεις που κατατέθηκαν στις 23 Οκτωβρίου⁸. Πραγματοποιήθηκαν επίσης ανεπίσημες επαφές με τη Μολδαβία και το Πράσινο Ακρωτήριο για ενδεχόμενη εγκαθίδρυση εταιρικών σχέσεων κινητικότητας με καθεμία από τις χώρες αυτές.

1.2.5. *Ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών*

20. Τον Σεπτέμβριο του 2007, η Επιτροπή υιοθέτησε την **Τρίτη ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση και την ένταξη**. Η ανάπτυξη **δικτυακού τόπου για την ένταξη**, που αρχικά σχεδιαζόταν για το 2006, έχει καθυστερήσει και πρόκειται πλέον να δρομολογηθεί το πρώτο τρίμηνο του 2008.

1.2.6. *Καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης*

21. Η πρόοδος στον τομέα αυτόν υπήρξε **σταθερή και συνεκτική** εμφορούμενη από την ιδέα ότι η αξιοπιστία της ευρωπαϊκής πολιτικής μετανάστευσης θα πληγεί ανεπανόρθωτα, αν δεν ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. Προς τούτο, η πιο αξιοσημείωτη πρωτοβουλία ήταν μια πρόταση οδηγίας που προβλέπει την επιβολή κυρώσεων στους εργοδότες αλλοδαπών που διαμένουν παράνομα στη χώρα⁹. Παρότι το σχέδιο δράσης του 2007 δεν περιλάμβανε ενέργειες κατά της παράνομης απασχόλησης, η Επιτροπή αποφάσισε να προωθήσει την πρόταση αυτή, διότι εκτιμά ότι η παράνομη απασχόληση είναι η μείζων κινητήρια δύναμη της παράνομης μετανάστευσης. Στόχος της πρότασης είναι να διασφαλιστεί ότι όλα τα κράτη μέλη θεσπίζουν παρόμοια προληπτικά μέτρα και ποινές, και να τα ενισχύσει αποτελεσματικά. Είναι ουσιώδες να λάβουν όλα τα κράτη μέλη τα αναγκαία μέτρα που θα διασφαλίζουν την τήρηση του κράτους δικαίου και της νομιμότητας σε ολόκληρη την Ένωση.
22. Και άλλες δραστηριότητες δρομολογήθηκαν το 2007, συγκεκριμένα η εκκίνηση των εργασιών με στόχο τη δυνατότητα **μεγαλύτερης εμπλοκής του FRONTEX** (Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης) στην ανάπτυξη δικτύων αξιωματικών συνδέσμων, καθώς και τη δημοσίευση της δεύτερης ετήσιας έκθεσης σχετικά με την κοινή πολιτική στον τομέα της παράνομης μετανάστευσης.

⁷ COM(2007)248 τελικό.

⁸ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (COM(2007) 637 τελικό), και πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος (COM(2007) 638 τελικό, Βρυξέλλες, 23.10.2007).

⁹ COM(2007)249 τελικό.

23. Οι διαπραγματεύσεις και η σύναψη **έξι συμφωνιών επανεισδοχής** με την Ουκρανία, τη Μολδαβία, τη Σερβία, την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, και το Μαυροβούνιο είχαν ολοκληρωθεί ως τα τέλη του 2007. Όλες οι συμφωνίες άρχισαν να ισχύουν την 1^η Ιανουαρίου 2008.
- 1.2.7. *Διαχείριση των συνόρων, βιομετρικά δεδομένα, συστήματα πληροφόρησης και πολιτική θεωρήσεων*
24. **Ικανοποιητική πρόοδος** σημειώθηκε στον τομέα αυτόν.
25. Τον Σεπτέμβριο του 2007, πραγματοποιήθηκαν **αξιολογήσεις του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν** με πλήρη τήρηση των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης Σένγκεν. Επίσης, στις 6 Δεκεμβρίου 2007, εκδόθηκε η απόφαση του Συμβουλίου για την **κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα με τα νέα κράτη μέλη και μεταξύ αυτών**. Η κατάργηση των **εναέριων συνόρων ολοκληρώθηκε** στις 31 Μαρτίου 2008. Εννέα κράτη μέλη (CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, SI, SK) προσχώρησαν στον χώρο Σένγκεν τον Δεκέμβριο του 2007.
26. Πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού για τη δημιουργία **ομάδων ταχείας επέμβασης στα σύνορα** εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 11 Ιουλίου 2007. Επίσης, στις 13 Φεβρουαρίου 2008, υποβλήθηκε έκθεση αξιολόγησης για τον **Οργανισμό Εξωτερικών Συνόρων** στο πλαίσιο του πακέτου μέτρων της Επιτροπής για τα σύνορα, το οποίο περιλαμβάνει επίσης δύο ανακοινώσεις, αφενός για πιθανά νέα εργαλεία για την ανάπτυξη της διαχείρισης των συνόρων και αφετέρου για ένα ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης των συνόρων.
27. Στις 17 Απριλίου 2008, εγκρίθηκε επίσημα ο κανονισμός του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 1030/2002 για την καθιέρωση **αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών**.
- 1.2.8. *Πολιτική θεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένης και της εκπόνησης του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS)*
28. Τα αποτελέσματα είναι **αντιφατικά**.
29. Η συμφωνία για την απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων με τη Ρωσία τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουνίου 2007. Εξάλλου, η διαπραγμάτευση και υπογραφή των συμφωνιών για την απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων με την Ουκρανία, τη FYROM, τη Σερβία, το Μαυροβούνιο, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, την Αλβανία και τη Μολδαβία πραγματοποιήθηκαν το 2007, και οι συμφωνίες τέθηκαν σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2008.
30. Η Επιτροπή συνέχισε τις προσπάθειες για να διασφαλίσει ότι οι πολίτες όλων των κρατών μελών θα μπορούν να ταξιδεύουν χωρίς θεώρηση μικρής διάρκειας σε όλες τις τρίτες χώρες οι υπήκοοι των οποίων μπορούν να ταξιδεύουν προς την ΕΕ χωρίς θεώρηση. Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε σε σχέση με ορισμένες τρίτες χώρες (Αυστραλία, Καναδά), σε άλλες δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί η εκατέρωθεν δυνατότητα μετάβασης χωρίς θεώρηση για τους πολίτες όλων των κρατών μελών.
31. Σε συνέχεια της **πολιτικής συμφωνίας** σχετικά με τη νομοθετική δέσμη του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) τον Ιούνιο του 2007,

καταρτίστηκε ένα νέο σχέδιο βάσει του οποίου το κεντρικό σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις προγραμματίζεται να «τεθεί σε λειτουργία» στα τέλη Μαΐου 2009.

32. Το πρόγραμμα της Χάγης προβλέπει μακροπρόθεσμα την ίδρυση **κοινών κέντρων διεκπεραίωσης των θεωρήσεων**, λαμβάνοντας υπόψη τις συζητήσεις για τη θέσπιση μιας Ευρωπαϊκής υπηρεσίας εξωτερικής δράσης. Σε πρώτη φάση, κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την ίδρυση κοινών κέντρων υποβολής αιτήσεων. Τροποποίηση της κοινής προξενικής εγκυκλίου η οποία προέβλεπε ανάλογο ενδεχόμενο υποβλήθηκε από την Επιτροπή το 2006 και βρίσκεται στο στάδιο συζήτησης στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Παρά ταύτα, η Επιτροπή ασχολήθηκε ενεργά με την ίδρυση των δύο πρώτων κέντρων που φιλοξενούνται σε προξενία κρατών μελών στη Μολδαβία και το Μαυροβούνιο.

1.3. Ενίσχυση της ασφάλειας

1.3.1. *Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου και δικαστικών αρχών, ενώ επιδιώκεται η σωστή ισορροπία ανάμεσα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και την ασφάλεια*

33. Η ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης απαιτεί μια καινοτόμο προσέγγιση στη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Στον τομέα αυτόν σημειώθηκε **κάποια πρόοδος**.

34. Τον Ιούνιο του 2007, επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία σχετικά με τη γερμανική πρωτοβουλία μεταφοράς του μεγαλύτερου μη σχετιζόμενου με τη συμφωνία Σένγκεν τμήματος ενεργειών του τρίτου πυλώνα της **συνθήκης Prüm** στον θεσμικό μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων των δακτυλικών αποτυπωμάτων, του ανθρώπινου γονιδιώματος (DNA), καθώς και στοιχείων σχετικών με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων. Άπαξ και εγκριθεί το κείμενο, μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει μερικώς τεθεί σε εφαρμογή η αρχή της διαθεσιμότητας. Περαιτέρω νομοθεσία εφαρμογής υποβλήθηκε επίσης τον Οκτώβριο του 2007 (παρ. παράρτημα 1).

35. Κατόπιν εκτενών διαβουλεύσεων με κράτη μέλη, καθώς και εθνικές και διεθνείς ενώσεις, στις 6 Νοεμβρίου 2007, στο πλαίσιο μιας περιεκτικής δέσμης μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (βλ. παρακάτω, παράγραφος 41), εγκρίθηκε από την Επιτροπή η πρόταση για την υιοθέτηση κοινής πολιτικής ΕΕ στον τομέα της χρήσης των προσωπικών δεδομένων των επιβατών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος (**EU PNR**).

36. Εξάλλου, συνεχίζεται η ανάπτυξη δεσμών μεταξύ του SIS II και του συστήματος πληροφοριών της Ευρωπόλ, το οποίο δρομολογήθηκε το 2006. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι **η Ευρωπόλ είναι ήδη συνδεδεμένη με το SISone4all**.

1.3.2. *Τρομοκρατία*

37. **Σημαντική είναι η προσπάθεια** που καταβλήθηκε στον τομέα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η υλοποίηση του σχεδίου δράσης της Ένωσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας συνεχίστηκε και στους τέσσερις τομείς (πρόληψη, προστασία, δίωξη και ανταπόκριση).

38. Με βάση τα πληροφοριακά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν σε έκθεση μελέτης για ένα διασυνοριακό δίκτυο κρίσεων για τα κράτη μέλη, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2008, η Επιτροπή αποφάσισε να μην επιδιώξει τη δημιουργία **ευρωπαϊκού δικτύου αρχών καταστολής (LEN)**.
39. Στη διάρκεια του 2007, το Συμβούλιο συζήτησε την έκθεση για τον **μηχανισμό αμοιβαίας αξιολόγησης που υπέβαλε** η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου. Βάσει των συστάσεων του μηχανισμού αμοιβαίας αξιολόγησης εθνικών αντιτρομοκρατικών ρυθμίσεων, προσδιορίστηκαν διάφορες ενέργειες για την ενίσχυση των εθνικών ικανοτήτων στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.
40. Συνεχίζονται οι εργασίες της Επιτροπής για την παρεμπόδιση της παραγωγής και διάδοσης χημικών, πυρηνικών και βιολογικών όπλων. Η Επιτροπή καταρτίζει μια **ολοκληρωμένη δέσμη πολιτικής για τις απειλές ΧΒΡΠ** για τον Ιούνιο του 2009, η οποία θα περιλαμβάνει την εμπειρογνωμοσύνη όλων των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής. Θα συνίσταται σε ανακοίνωση για τα ΧΒΡΠ, σχέδιο δράσης για την ετοιμότητα έναντι βιολογικών κινδύνων, σχέδιο δράσης για τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές, έγγραφο εργασίας του προσωπικού της Επιτροπής που θα καλύπτει την ασφάλεια και την υγεία, καθώς και σε Πράσινη Βίβλο για την ανάσχεση των χημικών απειλών.
41. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι ελήφθησαν υπόψη και **συμπληρωματικές πρωτοβουλίες** σκοπός των οποίων είναι η συμπλήρωση εκείνων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης της Χάγης, ειδικότερα μέσω της έγκρισης, στις 6 Νοεμβρίου 2007, ολοκληρωμένης δέσμης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, που θα περιλαμβάνει πρόταση που αφορά ένα **PNR της ΕΕ** (βλ. παραπάνω, παράγραφος 35), σχέδιο δράσης για τα εκρηκτικά, καθώς και πρόταση για την αναθεώρηση της απόφασης-πλαισίου). Η τελευταία πρωτοβουλία — σχετικά με την οποία το Συμβούλιο συμφώνησε ήδη από τον Απρίλιο του 2008 σε μια κοινή προσέγγιση — στοχεύει στην εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων σχετικά με τη δημόσια πρόκληση για τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, τη στρατολόγηση και την εκπαίδευση τρομοκρατών, κατά τρόπο ώστε οι συμπεριφορές αυτές να θεωρούνται αξιόποινες σε ολόκληρη την ΕΕ, ακόμη και όταν διαπράττονται μέσω του Διαδικτύου, και να υπάρξουν εγγυήσεις ότι οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τις ποινές, την ευθύνη των νομικών προσώπων, καθώς και τη δικαιοδοσία και την άσκηση ποινικών διώξεων έναντι τρομοκρατικών εγκλημάτων, εφαρμόζονται και σε τέτοιους είδους συμπεριφορές.

1.3.3. Πρόληψη και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος

42. **Πραγματοποιήθηκαν ορισμένες ενέργειες σε αυτό τον τομέα:** έγκριση της ετήσιας έκθεσης για την αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα (OCTA) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ιούνιος 2007)· συγκρότηση ομάδας καθοδήγησης οικονομικών ερευνών· επανεξέταση της εφαρμογής της νομοθεσίας που αφορά την εμπορία ανθρώπων· έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου για τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος (2007)· και έκθεση σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας για την τελωνειακή συνεργασία.

43. Συνολικά, ωστόσο, η πρόοδος στον τομέα αυτόν δεν ήταν **καθόλου ικανοποιητική**. Η έλλειψη προόδου οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι μετά την εξέταση της Επιτροπής, διάφορες ενέργειες (όπως λ.χ. η κατάρτιση εγγράφου εργασίας της Επιτροπής σχετικά με την καταστολή που βασίζεται στη συγκέντρωση πληροφοριών για την εγκληματικότητα, η κατάρτιση συστάσεων σχετικά με κοινή μέθοδο ανάλυσης των αδυναμιών όσον αφορά τη θωράκιση έναντι του εγκλήματος, η σύσταση ή/και πρόταση για την αύξηση της διαφάνειας των νομικών προσώπων ώστε να καταστούν λιγότερο ευάλωτα στη διείσδυση του οργανωμένου εγκλήματος) κρίθηκε ότι δεν ήταν πλέον εφικτές, ή ότι επρόκειτο για μέτρα που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο κρατών μελών.
44. Ορισμένες άλλες ενέργειες **καθυστέρησαν**. Μεταξύ αυτών, η υποβολή συνολικής έκθεσης για την εγκληματικότητα στην Ευρώπη, ο καθορισμός κοινών προτύπων κατάρτισης για την απόκτηση των προσόντων όσον αφορά τη διερεύνηση του οικονομικού εγκλήματος (προγραμματίζεται για το 2009), καθώς και η έκδοση απόφασης-πλαίσιου για τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, η οποία συμφωνήθηκε σε πολιτικό επίπεδο στο Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ιουνίου 2006, αλλά δεν έχει ακόμη εγκριθεί επίσημα λόγω επιφύλαξης κοινοβουλευτικής εξέτασης σε ένα κράτος μέλος.

1.3.4. Αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία

45. Στον τομέα αυτόν δεν σημειώθηκε **ικανοποιητική πρόοδος**. Ύστερα από προσεκτικές εκτιμήσεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ορισμένες ενέργειες δεν ήταν **πλέον εφικτές** (η ανακοίνωση για την καταπολέμηση του διασυνοριακού λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε περιορισμούς ή απαγορεύσεις), ή καλύφθηκαν από άλλες ενέργειες (αυτό ισχύει για την περίπτωση της πρότασης οδηγίας για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών και την αύξηση της ασφάλειας με τη δημιουργία ενός χώρου αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, η οποία καλύφθηκε από την πρωτοβουλία που αναφέρεται στη παράγραφο 58 παρακάτω). Άλλα μέτρα **καθυστέρησαν**.
46. Το 2007 το Συμβούλιο παρουσίασε την έκθεσή του σχετικά με την εφαρμογή και αξιολόγηση του προγράμματος εργασίας που αφορά την τελωνειακή συνεργασία για την περίοδο 2004-2006.
47. Συνεχίζονται οι συζητήσεις που διενεργεί η Επιτροπή σχετικά με την ανάπτυξη κοινής μεθόδου και την οργάνωση κοινών αστυνομικών και τελωνειακών επιχειρήσεων μικρής διάρκειας ή/και κοινών ομάδων όπου συμμετέχουν άτομα διαφόρων ειδικοτήτων.
48. Σχετικά με τη γερμανική πρόταση για ένα **δίκτυο ευρωπαϊκών αρχών για την καταπολέμηση της διαφθοράς** επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία σε επίπεδο Συμβουλίου τον Ιούνιο του 2007. Η συγκρότηση αυτού του δικτύου αναβλήθηκε διότι η έγκριση του Συμβουλίου αναμένεται το 2008, αφού συνεκτιμηθεί η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
49. Προχωρούν οι εργασίες για την υλοποίηση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου του 2004 σχετικά με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στα **Δυτικά Βαλκάνια**. Οριστικοποιείται και θα τεθεί προς έγκριση στη διάρκεια της σλοβενικής

προεδρίας η νέα σύμβαση SECI (Νοτιοανατολική ευρωπαϊκή εταιρική πρωτοβουλία), η οποία θα επιτρέψει στη SECI να συνεργαστεί στενότερα με την Ευρωπόλ.

1.3.5. Διαχείριση κρίσεων στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

50. Η Επιτροπή επιθυμεί να συντονίζει τις προσπάθειες στα κράτη μέλη και να μεριμνά για την ύπαρξη αποτελεσματικών συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και πληροφόρησης που θα προστατεύσουν τα κυριότερα στοιχεία των υποδομών ζωτικής σημασίας. Νομοθετική πρόταση της Επιτροπής για τη δημιουργία **δικτύου προειδοποιητικών πληροφοριών για τις υποδομές ζωτικής σημασίας (CIWIN)**, που αρχικά προγραμματιζόταν για το 2005, **έχει καθυστερήσει** και ενδέχεται να υποβληθεί στα τέλη του 2008. Ένα πρωτότυπο σύστημα παραδόθηκε τον Ιανουάριο του 2008 και παρουσιάστηκε στα κράτη μέλη.

1.3.6. Γενική πρόληψη του εγκλήματος

51. **Οι εξελίξεις στον τομέα είναι συνεχείς.** Πολλές ομάδες εμπειρογνομόνων συναντήθηκαν τα δύο τελευταία έτη για να συζητήσουν τη δημιουργία ευρωπαϊκών οργάνων για τη συλλογή, ανάλυση και αντιπαραβολή πληροφοριών για την εγκληματικότητα και τη θυματοποίηση, συνεκτιμώντας επίσης τις αντίστοιχες τάσεις στα κράτη μέλη. Οι ομάδες μελετούν τη δυνατότητα χρησιμοποίησης διαφόρων εργαλείων για τον σκοπό αυτό. Πραγματοποιήθηκαν ειδικές ενέργειες, ιδίως για την πρόληψη της βίας στον αθλητισμό (χουλιγκανισμός): η Επιτροπή οργάνωσε συνδιάσκεψη υψηλού επιπέδου για το θέμα στις 28 και 29 Νοεμβρίου και συμμετέσχε ενεργά στις διάφορες ομάδες εμπειρογνομόνων για την ασφάλεια στις αθλητικές διοργανώσεις.

1.4. Ενίσχυση της δικαιοσύνης

1.4.1. Εγκαθίδρυση κλίματος εμπιστοσύνης και αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης

52. Η πρόοδος στον τομέα αυτόν υπήρξε **ικανοποιητική**. Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές και αστικές υποθέσεις θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω με την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και με τη σταδιακή ανάπτυξη ευρωπαϊκής δικαστικής παιδείας που θα βασίζεται στην πολυμορφία των νομικών συστημάτων των κρατών μελών και στην ενότητα που προσδίδει η ευρωπαϊκή νομοθεσία.
53. Το **ευρωπαϊκό δίκτυο κατάρτισης δικαστικών (ΕΔΚΔ)** δημιουργήθηκε επίσημα βάσει της βελγικής νομοθεσίας το 2006. Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Κατάρτισης (ΕΙΚ) και το ΕΔΚΔ οργανώνουν τακτικά σεμινάρια της ΕΕ για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ασκούντων νομικά επαγγέλματα με στόχο την καθιέρωση βέλτιστων πρακτικών.
54. Στις 4 Φεβρουαρίου 2008, εκδόθηκε ανακοίνωση της Επιτροπής **σχετικά με τη δημιουργία ενός φόρουμ συζήτησης για τις πολιτικές και τις πρακτικές της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης**. Το φόρουμ θα φέρει σε επαφή επαγγελματίες νομικούς, πανεπιστημιακούς και αντιπροσώπους των δικαστικών αρχών που θα υποβάλουν στην Επιτροπή παρατηρήσεις και χρήσιμες απόψεις στο πλαίσιο του μηχανισμού αξιολόγησης.

1.4.2. Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

55. Το ποσοστό υλοποίησης σε αυτόν τον τομέα ήταν **μάλλον χαμηλό**.
56. Χρειάστηκε να επανεκτιμηθεί το χρονοδιάγραμμα ορισμένων ενεργειών (όπως λ.χ. η πρόταση για τη στέρηση του δικαίωματος οδήγησης, η πρόταση για τη συμπλήρωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων, καθώς και η Πράσινη Βίβλος για την αξιοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων) ώστε να ληφθούν υπόψη οι ενδεχόμενες θεσμικές εξελίξεις που έχουν σημειωθεί σε αυτούς τους τομείς.
57. Σε άλλες περιπτώσεις, οι ενέργειες καλύφθηκαν από άλλα μέτρα που θεωρήθηκαν πιο κατάλληλα (όπως η Πράσινη Βίβλος και η πρόταση για τις ερήμην εκδιδόμενες αποφάσεις, κατόπιν της υποβολής νομοθετικής πρωτοβουλίας από τη σλοβενική προεδρία). Σε άλλες περιπτώσεις, δεν κρίθηκε πρόσφορη η έκδοση νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ διότι δεν μπορούσε να καταδειχθεί επαρκώς η προστιθέμενη αξία μιας τέτοιας προσέγγισης (παραδείγματος χάρη, βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης επιπτώσεων της πρότασης για την προστασία των μαρτύρων και των συνεργαζομένων με τη δικαιοσύνη).
58. Στις 19 Μαρτίου 2008, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση οδηγίας για τη διευκόλυνση της **διασυνοριακής επιβολής του νόμου για τις τροχαίες παραβάσεις μέσω τεχνικών μέτρων**, πράγμα που θα επιτρέπει την αναγνώριση της ταυτότητας και την παρεπόμενη τιμωρία των οδηγών της Ένωσης για αδικήματα που διέπραξαν σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο είναι καταχωρισμένο το όχημά τους.
59. Η Επιτροπή ενέκρινε στις 11 Ιουλίου 2007 τη δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή της **απόφασης-πλαίσιου σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης** μεταξύ των κρατών μελών.
60. Η έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιου του 2003 για την εκτέλεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση των αποφάσεων δέσμευσης αποδεικτικών ή περιουσιακών στοιχείων αναβλήθηκε για το 2008 επειδή αρκετά κράτη μέλη δεν είχαν διαβιβάσει στοιχεία.
61. Η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη σύναψη και την υπογραφή της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (σύμβαση της Βαρσοβίας) εξ ονόματος της ΕΚ δεν έχει σημειώσει πρόοδο στο Συμβούλιο εξαιτίας διαφωνιών μεταξύ κρατών μελών, και, ως εκ τούτου, η έγκρισή της καθυστέρησε.
62. Όσον αφορά την πρόταση της Επιτροπής για την υπογραφή του πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, μερών και εξαρτημάτων τους και πυρομαχικών, οι καθυστερήσεις οφείλονται στην ανάγκη αναμονής της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας από κράτη μέλη, και συγκεκριμένα της οδηγίας 91/477/ΕΚ και του σχεδίου κανονισμού για το σύστημα αδειοδότησης της εισαγωγής/εξαγωγής πυροβόλων όπλων. Συνεπώς, η κύρωση του πρωτοκόλλου των ΗΕ για τα πυροβόλα όπλα θα καταστεί δυνατή μόλις μεταφερθούν οι διατάξεις της οδηγίας στην εθνική

νομοθεσία (ως το 2010) και εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός (καταρχήν όχι πριν από τα τέλη του 2009).

1.4.3. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις

63. Στον τομέα αυτόν σημειώθηκε **σημαντική πρόοδος**.
64. Ο κανονισμός **για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές (“Ρώμη II”)** εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 11 Ιουλίου 2007.
65. Επίσης, στις 7 Φεβρουαρίου 2007, η Επιτροπή ενέκρινε την Πράσινη Βίβλο για την αναθεώρηση του κεκτημένου που αφορά το κοινό πλαίσιο αναφοράς στον τομέα του ευρωπαϊκού δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων. Η έκδοση της δεύτερης Πράσινης Βίβλου σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αφορά τη διαφάνεια στοιχείων ενεργητικού οφειλετών, πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2008.
66. Η **οδηγία για ορισμένες πτυχές μεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις** θα πρέπει να εγκριθεί επίσημα ως τον Ιούνιο του 2008 κατόπιν συμφωνίας δεύτερης ανάγνωσης μεταξύ των συννομοθετών (το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επικύρωσε την κοινή θέση του Συμβουλίου στις 23 Απριλίου 2008).
67. Τον Νοέμβριο του 2007, επιτεύχθηκε οριστική συμφωνία σχετικά με τις διαπραγματεύσεις για τη σύμβαση σχετικά με τις υποχρεώσεις διατροφής κατά την 21^η ολομέλεια (διπλωματική) της συνδιάσκεψης της Χάγης για το Διεθνές Ιδιωτικό Δίκαιο. Η νέα **Σύμβαση του Λουγκάνο** για τη δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία συνήφθη μεταξύ Κοινότητας και Νορβηγίας, Ισλανδίας και Ελβετίας, υπεγράφη στις 30 Οκτωβρίου 2007. Η Επιτροπή έχει ήδη προτείνει την επικύρωσή της από την Κοινότητα.

2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

2.1. Μεθοδολογία

68. Το εγχείρημα αυτό αφορά κατ’αρχάς όλες τις νομοθετικές πράξεις που απαιτούν μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών – **οδηγίες και αποφάσεις-πλαίσια**. Για τις ανάγκες της παρούσας έκθεσης, ως οριακή ημερομηνία έχει τεθεί η **31η Μαρτίου 2008**.
69. Ο πίνακας του παραρτήματος 2 καλύπτει όλες τις πράξεις η προθεσμία μεταφοράς των οποίων έληξε πριν από την οριακή ημερομηνία.
70. Η **μέθοδος** που ακολουθήθηκε για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης είναι η ίδια που περιγράφεται στην έκθεση για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης για το 2005.

2.2. Παρακολούθηση ανά πολιτική

2.2.1. Γενικές κατευθυντήριες γραμμές

71. Όσον αφορά τα **θεμελιώδη δικαιώματα**, η οδηγία 95/46/EK για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχει εκπληρώσει τους στόχους της. Ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν, ωστόσο, να μην έχουν μεταφέρει ορισμένες σημαντικές διατάξεις της οδηγίας, ενώ σε άλλα η μεταφορά ή η πρακτική δεν ευθυγραμμίζονται ακόμη με την οδηγία. Έχουν κινηθεί ορισμένες διαδικασίες παράβασης για μη συμμόρφωση ή μη ορθή εφαρμογή, ενώ ένα κράτος μέλος παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο.

2.2.2. Ιθαγένεια της Ένωσης

72. Από τις 30 Απριλίου 2006, η βασική οδηγία 2004/38/EK, που ενοποιεί και επικαιροποιεί τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους, έχει καταργήσει και αντικαταστήσει ορισμένες νομικές πράξεις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ και των υπηκόων τρίτων χωρών. Ύστερα από κάποιες αρχικές καθυστερήσεις, τα κράτη μέλη διπλασίασαν τις προσπάθειες μεταφοράς. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη έχουν εκπληρώσει μόνο εν μέρει την υποχρέωση κοινοποίησης. Για τον λόγο αυτόν, έχουν κινηθεί ορισμένες διαδικασίες επί παραβάσει, ενώ στην περίπτωση ορισμένων κρατών μελών οι διαδικασίες εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου¹⁰.

73. Όσον αφορά την προγενέστερη κοινοτική νομοθεσία για τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, η οποία ενοποιήθηκε με την οδηγία 2004/38/EK, εξακολουθούν να εκκρεμούν διαδικασίες μη συμμόρφωσης ή μη ορθής εφαρμογής για τρία κράτη μέλη. Όλες οι υποθέσεις βρίσκονται σε προχωρημένη διαδικασία άσκησης προσφυγής, που φθάνει μέχρι τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης βάσει του άρθρου 228 της συνθήκης ΕΚ.

2.2.3. Άσυλο, μετανάστευση, σύνορα

74. Στον τομέα του **ασύλου**, η κοινοποίηση μέτρων μεταφοράς είναι εν γένει **μάλλον αργή**. Η οδηγία σχετικά τη θέσπιση ελάχιστων κριτηρίων για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο έχει μέχρι σήμερα μεταφερθεί ικανοποιητικά στα περισσότερα κράτη μέλη. Ωστόσο, εννέα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη εκπληρώσει την υποχρέωση κοινοποίησης όσον αφορά την οδηγία για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των προσφύγων ή των προσώπων που χρειάζονται διεθνή προστασία. Δεκατρία κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη κοινοποιήσει μέτρα για την πλήρη μεταφορά της πιο πρόσφατης οδηγίας σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου.

75. Όσον αφορά τη **νόμιμη μετανάστευση**, οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην επίτευξη της κοινοποίησης των μέτρων μεταφοράς οδηγιών περί επανένωσης οικογενειών και περί του καθεστώτος των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες. Ωστόσο, ένα και τρία κράτη μέλη αντίστοιχα δεν έχουν ακόμη εκπληρώσει την υποχρέωσή τους, έχοντας υπερβεί κατά δύο και πλέον έτη την

¹⁰ Παρά το γεγονός ότι οι “παλαιές” πράξεις σχετικά με την ελεύθερη διακίνηση έχουν εκπνεύσει, οι διατάξεις τους έχουν μεταφερθεί και ενοποιηθεί από την οδηγία ΕΚ/2004/38.

προθεσμία μεταφοράς. Το Δικαστήριο καταδίκασε τα περισσότερα από αυτά τα κράτη μέλη για μη κοινοποίηση. Όσον αφορά τρεις οδηγίες, δύο για τις συνθήκες υποδοχής υπηκόων τρίτων χωρών αφενός για σπουδές και συναφείς δραστηριότητες και αφετέρου για επιστημονική έρευνα, και άλλη μία για υπηκόους τρίτων χωρών που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων ή που έχουν αποτελέσει αντικείμενο ενεργειών που διευκολύνουν την παράνομη μετανάστευση, τρία, δέκα και δύο κράτη μέλη αντίστοιχα εξακολουθούν να υπολείπονται της προθεσμίας μεταφοράς.

76. Όσον αφορά την παράνομη μετανάστευση, σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την ολοκλήρωση της μεταφοράς των τριών λιγότερο πρόσφατων πράξεων¹¹. Όσον αφορά πιο πρόσφατες πράξεις, **η πρόοδος στον τομέα της μεταφοράς είναι αντιφατική**. Τρία κράτη μέλη εμφανίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες να μεταφέρουν πλήρως την οδηγία σχετικά με τη συνδρομή κατά τη διέλευση σε περίπτωση απομάκρυνσης διά της αεροπορικής οδού και το Δικαστήριο εξέδωσε καταδικαστική απόφαση εναντίον τους λόγω μη κοινοποίησης. Όσον αφορά την οδηγία για την υποχρέωση των μεταφορέων να κοινοποιούν τα στοιχεία των επιβατών, 9 κράτη μέλη έχουν καθυστερήσει ως προς την προθεσμία μεταφοράς.

2.2.4. Ασφάλεια

77. Η εφαρμογή των πράξεων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και για την αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία, και ιδιαίτερα των συμβάσεων και των πρωτοκόλλων που θεσπίστηκαν βάσει του τίτλου VI της συνθήκης ΕΕ, είναι δύσκολο να εκτιμηθεί λόγω του χαρακτήρα των σχετικών πράξεων, οι οποίες δεν προβλέπουν ούτε την τυπική υποχρέωση των κρατών μελών προς κοινοποίηση ούτε εκθέσεις για την παρακολούθηση της εθνικής εφαρμογής. Η ταχεία επικύρωσή τους παραμένει ύψιστη προτεραιότητα.
78. Για τον λόγο αυτόν, είναι **πολύ δύσκολο να αξιολογηθεί** η συμμόρφωση ή/και η εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των νομικών πράξεων που αφορούν την τρομοκρατία και την πρόληψη και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, δεδομένου ότι συχνά δεν προβλέπονται ούτε εκθέσεις ούτε υποχρέωση εκ μέρους των κρατών μελών να κοινοποιούν τα κατάλληλα εθνικά μέτρα. Όσον αφορά την απόφαση-πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ μονάδων διαχείρισης χρηματοοικονομικών πληροφοριών, κρίνεται ότι, σε μεγάλο βαθμό, τα περισσότερα κράτη μέλη πληρούν από νομική άποψη τις περισσότερες από τις βασικές απαιτήσεις της απόφασης.
79. Σχετικά με την αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία, έχει επιτευχθεί πρόοδος όσον αφορά την επικύρωση της σύμβασης της Νάπολης II. Ορισμένα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της κοινής θέσης για την ανταλλαγή δεδομένων με την Ιντερπόλ.

¹¹ Η οδηγία σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών, η οδηγία για τη συμπλήρωση της σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν, και η οδηγία για την υποβοήθηση της παράνομης εισόδου, κυκλοφορίας και διαμονής.

2.2.5. Δικαιοσύνη

2.2.5.1. Ποινική δικαιοσύνη

80. Όπως και στον τομέα της «ασφάλειας» (2.2.4 ανωτέρω), είναι δύσκολη η αξιολόγηση της εθνικής εφαρμογής σε αυτόν τον τομέα πολιτικής, λόγω του χαρακτήρα των εγκρινόμενων πράξεων και των περιορισμένων εξουσιών της Επιτροπής και το Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.
81. Στον τομέα της **αμοιβαίας αναγνώρισης**, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη, αν και πολλά κράτη οφείλουν να καταβάλουν προσπάθεια για να συμμορφωθούν πλήρως με την απόφαση-πλαίσιο.
82. Η εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου για την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης αποδεικτικών ή περιουσιακών στοιχείων είναι απογοητευτική. 18 μήνες και πλέον από την παρέλευση της προθεσμίας εφαρμογής, 13 κράτη μέλη έχουν ακόμη εκπληρώσει μόνο εν μέρει, ή και καθόλου, την υποχρέωση κοινοποίησης.
83. Δεν υπάρχουν μέχρι στιγμής πληροφορίες σχετικά με την απόφαση-πλαίσιο για τις οικονομικές κυρώσεις.
84. Όσον αφορά τις πράξεις εναρμόνισης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, κατά την περίοδο που εξετάζει η παρούσα ανακοίνωση κυκλοφόρησαν λίγες εκθέσεις της Επιτροπής. Συνεπώς, οι εκθέσεις για πράξεις που συνδέονται με την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια, καθώς και τη διαφθορά στον ιδιωτικό τομέα και στα όργανα και προϊόντα του εγκλήματος φανερώνουν εν γένει μη ικανοποιητική μεταφορά στα αξιολογούμενα κράτη μέλη. Επίσης, ποικίλλει, αλλά παραμένει υψηλός, ο αριθμός των κρατών μελών που δεν έχουν ακόμη εκπληρώσει την υποχρέωση κοινοποίησης.
85. Όσον αφορά την απόφαση-πλαίσιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, όλα τα κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει τα μέτρα μεταφοράς. Η εφαρμογή των κυριότερων διατάξεων μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική, αν και υπάρχουν ακόμη κάποια κενά.
86. Πρόοδος σημειώθηκε από 4 κράτη μέλη της ΕΕ-12¹² όσον αφορά την κύρωση της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των πρωτοκόλλων της. Δυστυχώς, το δεύτερο πρωτόκολλο δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ διότι δεν το έχει κυρώσει ένα κράτος μέλος.

2.2.5.2. Αστική δικαιοσύνη

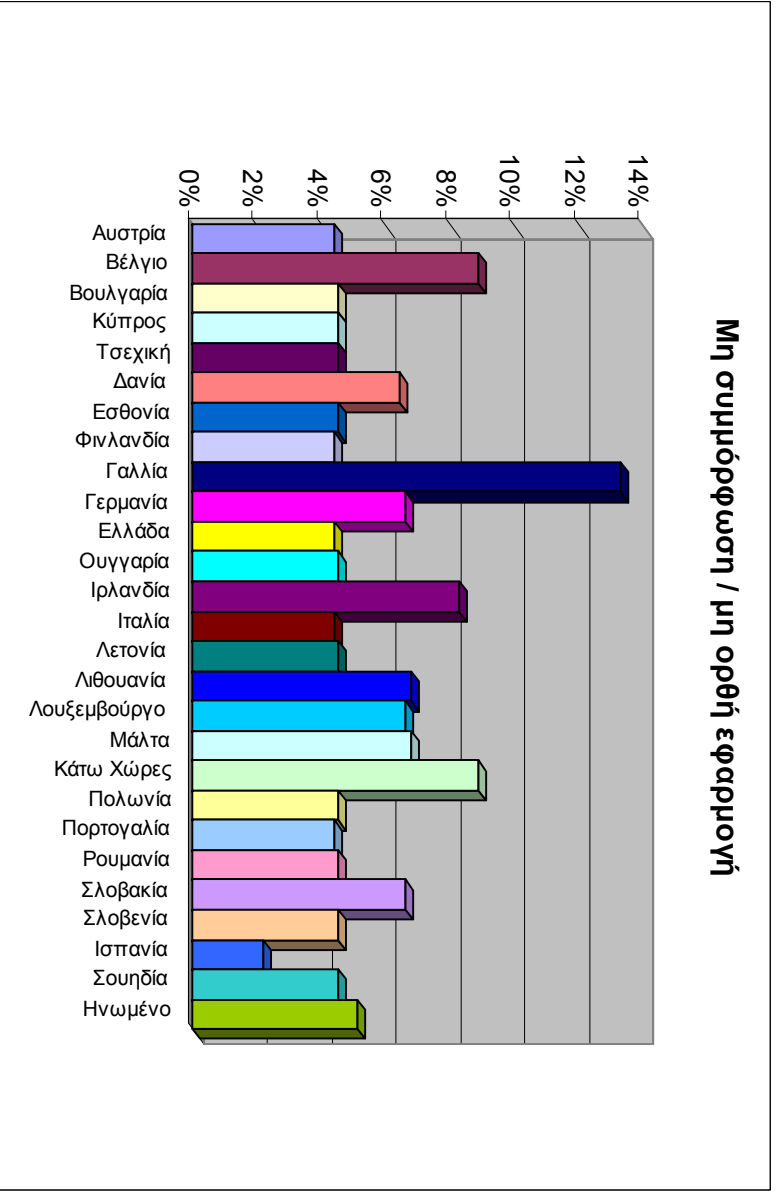
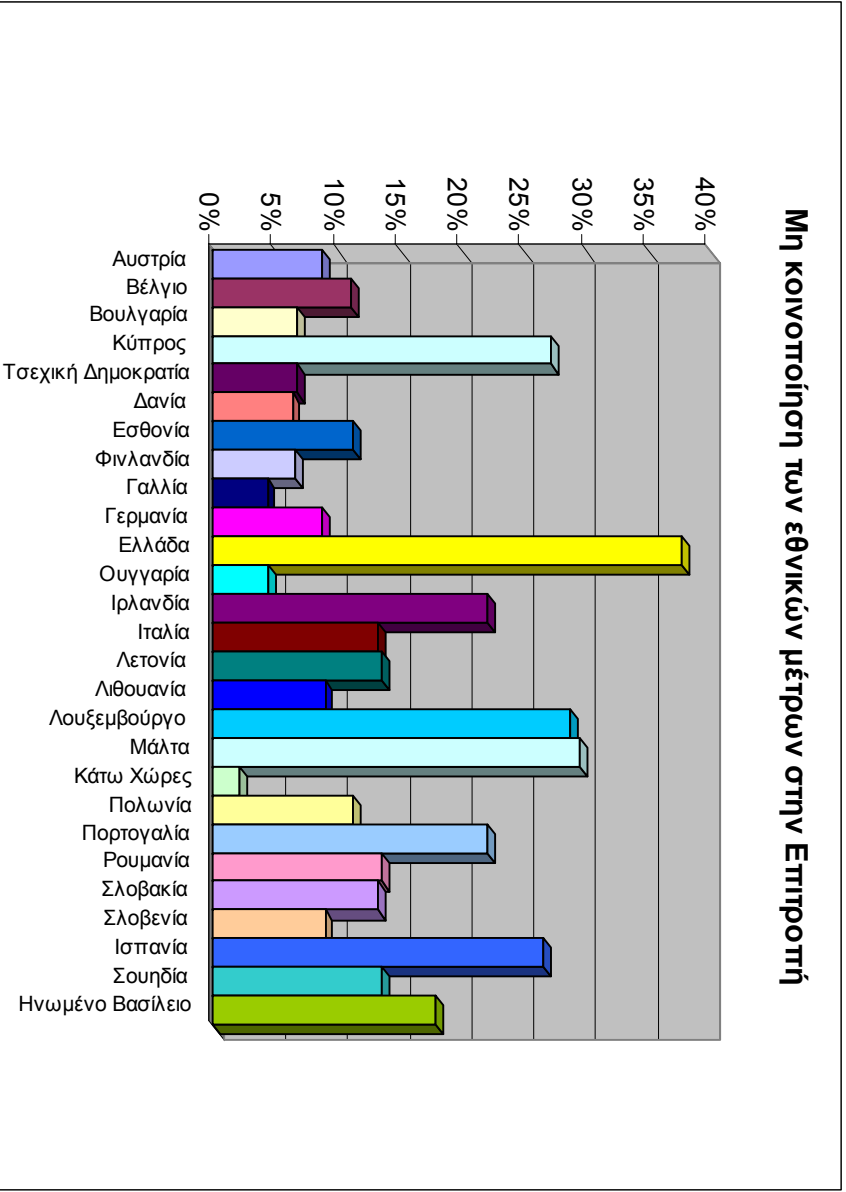
87. Έχει προοδεύσει η μεταφορά δύο οδηγιών που αφορούν τη νομική συνδρομή και την αποζημίωση θυμάτων αξιόποινων πράξεων, αλλά ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσκολίες.
88. Το γενικό επίπεδο εφαρμογής των δύο κανονισμών — για τη συνεργασία μεταξύ δικαστηρίων σχετικά με τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, και για τη δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εφαρμογή

¹² Αναφέρεται στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007.

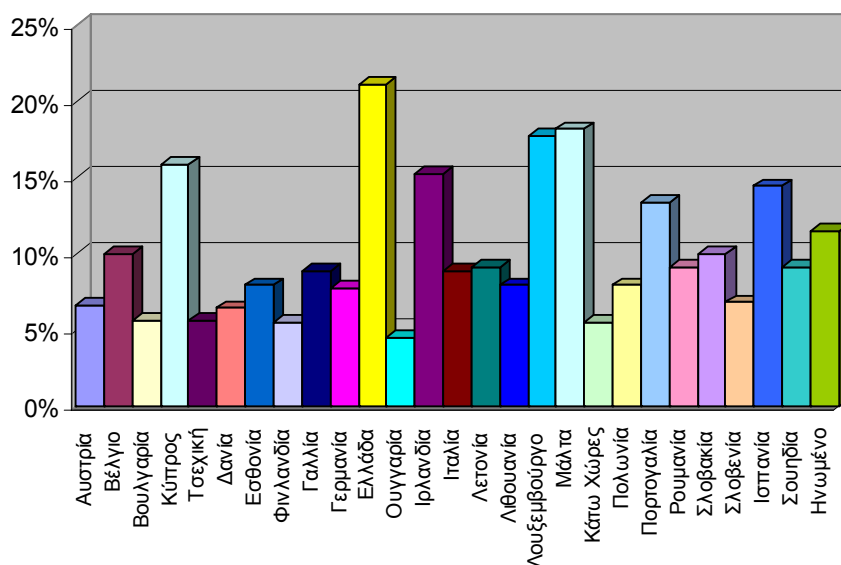
δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις — μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό.

2.3. Παρακολούθηση από το κράτος μέλος

89. Από τους δύο δείκτες που εμφανίζονται στον πίνακα του παραρτήματος 2 προκύπτουν τα ακόλουθα γενικά στοιχεία για όλες τις πράξεις. Οι δύο πρώτοι πίνακες αντικατοπτρίζουν την αδυναμία των κρατών μελών να κοινοποιήσουν τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, καθώς και τις περιπτώσεις μη ορθής μεταφοράς ή εφαρμογής αντιστοίχως. Στον τρίτο πίνακα δίδονται ενοποιημένα στοιχεία για τις δύο κατηγορίες.

Ενοποιημένα στοιχεία για το έλλειμμα εφαρμογής εκ μέρους των κρατών μελών

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

90. Η τρίτη ετήσια έκθεση παρακολούθησης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης της Χάγης **επιβεβαιώνει σαφώς τις τάσεις των προηγούμενων εκθέσεων.**
91. Όπως το 2005 και το 2006, **ανεπαρκής υπήρξε η σημειωθείσα πρόοδος, ιδίως σε τομείς που αφορούν τον “τρίτο πυλώνα”**, όπως η πρόληψη και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία και η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Ο μόνος τομέας του τρίτου πυλώνα στον οποίο σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος είναι η **καταπολέμηση της τρομοκρατίας**, που εξακολουθεί πράγματι να είναι μία από τις κυριότερες πολιτικές προτεραιότητες στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων.
92. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του 2005 και του 2006, το ποσοστό υλοποίησης στις ενέργειες του “**πρώτου πυλώνα**” είναι το υψηλότερο. **Αξιοσημείωτες εξελίξεις** σημειώθηκαν στους τομείς υψηλής πολιτικής προτεραιότητας, όπως η μετανάστευση, η διαχείριση των συνόρων και η δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις.
93. Όσον αφορά τις νομικές πράξεις του τίτλου IV της συνθήκης ΕΚ, και από πλευράς κοινοποίησης των εθνικών μέτρων μεταφοράς, ορισμένα κράτη μέλη (όπως λ.χ. η Γερμανία και η Ιταλία) σημείωσαν σημαντική πρόοδο σε σχέση με την κατάσταση που εμφάνιζε η έκθεση του προηγούμενου έτους. Η κατάσταση παραμένει, ωστόσο, απογοητευτική για ορισμένα κράτη μέλη που δεν κατορθώνουν να τηρήσουν την προθεσμία μεταφοράς, και οι καθυστερήσεις μεταφοράς υπερβαίνουν συχνά το ένα έτος, ενώ μερικές φορές ανέρχονται και σε περισσότερα έτη.
94. Όσον αφορά τις νομικές πράξεις του τίτλου VI της συνθήκης ΕΚ, θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την έγκαιρη και πλήρη εφαρμογή τους. Παρά το

γεγονός ότι κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους τα κράτη μέλη σημείωσαν πρόοδο όσον αφορά ορισμένες από τις νομικές πράξεις, σημειώθηκαν μεγάλες καθυστερήσεις ως προς την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς των αποφάσεων-πλαisiών. Οι καθυστερήσεις ανέρχονται μερικές φορές σε αρκετά χρόνια, και ελλείπει μεταφοράς των πράξεων της Ένωσης σε εθνικό επίπεδο, οδήγησαν σε ένα “εικονικό” νομοθετικό πλαίσιο στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Εξάλλου, η μεταφορά από τα κράτη μέλη που εξετάστηκαν είναι συχνά ελλιπής ή μη ορθή.

95. Αν και υπάρχουν πολλοί λόγοι για να ερμηνεύσουν τη συνολική επιβράδυνση της προόδου το 2007, η μέτρια πρόοδος σε θέματα που άπτονται του τίτλου VI της συνθήκης της Ευρωπαϊκής ένωσης επιβεβαιώνει τις ανησυχίες που εκφράστηκαν από την Επιτροπή στις προηγούμενες εκθέσεις της, καθώς και την **ανάγκη βελτίωσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων** σε αυτούς τους τομείς.
96. Με σκοπό την **επανεκκίνηση και νέα ώθηση όσον αφορά τη δράση της ΕΕ**, ιδίως στους τομείς στους οποίους σημειώθηκε ελάχιστη πρόοδος κατά τα τελευταία έτη, η Επιτροπή σκοπεύει να παρουσιάσει εντός του 2009 **ανακοίνωση για το μέλλον των πολιτικών δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας**. Η ανακοίνωση αυτή θα αποτελέσει τη βάση για συζήτηση και κατάρτιση του νέου πολυετούς προγράμματος στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων για την περίοδο 2010-2014 και θα διαδεχθεί τα προγράμματα του Τάμπερε και της Χάγης.
97. Η **ανακοίνωση για τη μετανάστευση και το σχέδιο δράσης για το άσυλο** που εκδόθηκαν στις 17 Ιουνίου, θα χρησιμεύσουν ως βάση για τη δρομολόγηση της δημόσιας συζήτησης σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις σε αυτούς τους τομείς, ενώ τα αποτελέσματά τους θα ενσωματωθούν στην ανακοίνωση του 2009 για το νέο πολυετές πρόγραμμα.